

تحولات تقنینی ماهوی قتل عمدی در

حقوق کیفری ایران

نگارنده

بابک ارشدی

وزارت آموزش عالی و تحقیقات علمی

سرشناسه : ارشدی، بابک، ۱۳۵۸ -

عنوان قراردادی : ایران. قوانین و احکام

Iran. Laws, etc.

عنوان و نام پدیدآور : تحولات تقنینی ماهوی قتل عمدی در حقوق کیفری ایران/ نگارنده بابک ارشدی؛

ویراستار سحر وطن‌دور، احمد گورابی.

مشخصات نشر : تهران: دانش‌یار، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری : ۱۹۰ ص.

شابک : 978-600-99941-2-0

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : کتابنام: ص. ۱۸۷ - ۱۹۰؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع : قتل -- قوانین و مقررات -- ایران

موضوع: Murder -- Law and legislation -- Iran

موضوع : قتل -- قوانین و مقررات -- ایران

موضوع: Homicide-- Law and legislation -- Iran

موضوع : حقوق جزا -- ایران

موضوع: Criminal law -- Iran

رده بندی کنگره : ۲ KMH / الف ۳-۴ ۷۹۳۱

رده بندی دیویی : ۲۵۲۳/۳۴۵ ۱۸

شماره کتابشناسی ملی : ۵۴۶۶۲۳۹

نام کتاب:	تحولات تقنینی ماهوی قتل عمدی در حقوق کیفری ایران
ناشر:	انتشارات دانش یار
مؤلف:	بابک ارشدی
ویراستار:	سحر وطن دور احمد گورابی
صفحه آرای	فاطمه احمدی
چاپخانه صحافی:	
نوبت چاپ:	اول
شمارگان:	1000 جلد
قیمت:	180000 ریال
شابک:	978-600-99941-2-0

آدرس : تهران خ انقلاب، خ فخر رازی، خ شهید نظری شرقی، پلاک 61 طبقه 4 واحد B43

تلفن : 02166968157-02166968137

کلیه حقوق این اثر برای انتشارات دانش یار محفوظ است.

هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و برداشت تمام یا قسمتی از اثر را به صورت چاپ، فتوکپی و ... را ندارد و

متخلفین به موجب بند 5 از ماده 2 قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

فهرست مطالب

۱۳	چکیده:
۱۵	مقدمه:
۱۷	فصل اول:
۱۷	بررسی رکن قانونی:
۱۸	کلیات و تعاریف:
۲۲	۱-۱ تعریف قتل عمد:
۲۴	۱-۱-۱ رکن قانونی و سیر تحولات تقنینی قتل عمد:
۲۹	۱-۳-۱-۳ وارد اباحه قتل:
۲۹	۱-۳-۱-۳-۱-۱ انس مهذور الدم:
۳۰	۱-۳-۱-۳-۱-۱-۱ ضایع مهذور الدم:
۳۲	۱-۳-۱-۳-۱-۲-۱-۱ اباحه طلق:
۳۳	۱-۳-۱-۳-۱-۲-۱-۲ اباحه نس:
۳۴	۱-۳-۱-۴-۱ اعتقاد به می‌دورالید بودن مقتول:
۳۷	۴-۱ دفاع مشروع:
۳۷	۴-۱-۱ تحولات تقنینی:
۴۰	۴-۱-۲ شرایط دفاع:
۴۱	۴-۱-۳ دفاع در مقابل قوای انتظامی:
۴۴	۴-۴-۱ تجاوز از مراتب دفاع:
۴۷	۵-۱ قتل در فراش:
۴۷	۵-۱-۱ تعریف فراش:
۴۹	۵-۲-۱ مستند قانونی و سابقه تقنینی ماده:
۵۸	۶-۱ حکم قانون:
۶۱	۷-۱ امر آمر قانونی:
۶۴	۸-۱ رفتار فیزیکی:

۶۷	۱-۸-۱ وسیله مادی:
۷۰	۲-۸-۱ وسیله معنوی:
۷۳	۳-۸-۱ ترک فعل:
۷۸	۹-۱ موضوع جرم قتل عمد:
۷۹	۱-۹-۱ زنده بودن:
۹۲	۲-۹-۱ یکی نبودن قاتل و مقتول:
۹۵	۳-۹-۱ مسلمان بودن:
۹۶	۴-۹-۱ عاقل بودن:
۹۸	۵-۹-۱ رابطه خویشاوندی:
۱۰۱	۹-۱ مهذب و بدم نبودن:
۱۰۲	۱۰-۱ نتیجه مجرمیت:
۱۰۵	فصل دوم:
۱۰۵	بررسی رکن مادی:
۱۰۶	۱-۲ رابطه سببیت بین رفتار و نتیجه مجرمیت:
۱۰۸	۱-۱-۲ رابطه سببیت در ترک فعل:
۱۰۹	۲-۱-۲ عوامل متعدد به صورت سبب:
۱۰۹	۳-۱-۲ نظریه های شرط متصل به نتیجه:
۱۱۰	۱-۲-۱-۳ نظریه شرط متحرک نتیجه یا شرط دینامیک:
۱۱۱	۲-۳-۱-۲ نظریه شرط کافی نتیجه:
۱۱۱	۳-۳-۱-۲ نظریه سبب مقدم در تأثیر:
۱۱۴	۴-۱-۲ عوامل متعدد به صورت سبب و مباشر:
۱۱۸	۵-۱-۲ صورت های مختلف اجرای عنصر مادی:
۱۱۸	۱-۵-۱-۲ مباشرت:
۱۱۹	۱-۵-۱-۲ تسبیب:
۱۲۱	۲-۲ شرکت در قتل عمدی:

۱۲۴	۱-۲-۲ شرایط شرکت در جنایت:
۱۲۵	۲-۲-۲ شرکت به نحو تسبیب:
۱۲۵	۳-۲-۲ رکن مادی شرکت:
۱۲۷	۴-۲-۲ رکن معنوی شرکت:
۱۲۷	۵-۲-۲ مجازات شرکت در قتل:
۱۲۹	۳-۲ معاونت در قتل:
۱۲۹	۱-۳-۲ مجازات معاونت در قتل:
۱۳۳	۲- شروع به جرم قتل:
۱۳۶	۵- جرم محال:
۱۳۷	فصل سوم:
۱۳۷	بررسی رکن معنوی:
۱۳۸	۱-۳ عنصر معنوی:
۱۳۸	۱-۱-۳ اجزاء عنصر معنوی:
۱۴۸	۳-۱-۳ موانع استناد مانوی:
۱۴۹	۳-۱-۲-۱ مستی:
۱۵۳	۳-۱-۲-۲ اجبار و اکراه:
۱۵۶	۳-۱-۲-۳ صغر و جنون:
۱۵۸	۳-۱-۲-۴ خواب یا بی‌هوشی:
۱۶۰	۳-۲ ادله اثبات قتل عمد:
۱۶۰	۳-۱-۲ اقرار:
۱۶۱	۳-۲-۲ شهادت:
۱۶۱	۳-۲-۳ قسامه:
۱۶۴	۳-۲-۱ لوٹ:
۱۶۶	۳-۲-۲ تعداد قسم ها:
۱۶۸	۳-۲-۳ تکرار سوگند:

۱۶۹	۳-۳ مجازات قتل عمد:
۱۶۹	۳-۳-۱ شرایط قصاص:
۱۶۹	۳-۳-۱-۱ تقاضای ولی دم:
۱۷۰	۳-۳-۱-۲ اذن ولی امر:
۱۷۱	۳-۳-۲ نحوه اجرای قصاص:
۱۷۲	۳-۳-۳ سقوط قصاص:
۱۷۳	۳-۳-۱-۱ فوت محکوم علیه:
۱۷۶	۳-۳-۲ گذشت:
۱۷۸	۳-۴ دیه:
۱۸۰	۳-۵ تعزیر:
۱۸۴	نتیجه گیری و پیشنهاد:
۱۸۴	نتیجه گیری:
۱۸۷	فهرست منابع و مآخذ:

چکیده:

قتل به عنوان شدیدترین مصداق جرایم علیه تمامیت جسمانی افراد، به اشکال مختلف در دوره‌های قبل و بعد از تصویب قانون مجازات عمومی مصوب ۱۳۰۴ جرم انگاری و جعل کیفر شده است. ماهیت آن در دوران قبل از انقلاب به دلیل عدم لزوم مطابقت قوانین با موازین شرعی - حق‌الله - و مجازات آن اعدام بوده و حتی از این حیث بر اولیاء دم مترتب نبود. در سال‌های پس از انقلاب ماهیت مجازات قتل از حق‌الله به حق‌الناس غلبه پیدا کرد و مجازات قصاص و تعزیر بر قتل مقرر شد. البته این امر بارها دست‌خوش تغییر قرار گرفت تا اینکه قانون‌گذار سال ۹۲ با تصویب قانون مجازات فعلی بسیاری از احکام راجع به قتل را شفاف و قدم‌های روشنی برای رفع ابهام‌ها برداشت. از جمله این که قتل از طریق ترک فعل را تحت شرایط قانون پیش‌بینی نکرد و اصلاحات گسترده‌ای را در راستای روش صحیح قانون نویسی انجام داد. از جمله این که قواعد پراکنده را ذیل بحث کلی قرار داده و احکام جنایات را به صورت منسجم و کلی بیان کرد. اگرچه هنوز هم ابهاماتی وجود دارد و هنوز هم قانون مجازات کسور مالت قانون آزمایشی است و نه دائمی! با این حال ابتکارات قانون جدید مجازات اسلامی تا جایی پیش رفته است که حتی مواردی را که اکثر فقها بر آن در موضع وفاق بودند از جمله حق تکرار قسم برای شاکی در اجرای قسامه را به تأسی از فتاوی فقهای معاصر اصلاح و تغییر دادند. هم‌چنین شرایط دفاع مشروع به گونه‌ای اصلاح شد که امکان بهره‌مندی موانع از آن وجود دارد در حالی که در قوانین سابق امکان اثبات شرایط دفاع بسیار کم بود و حتی که ثابت نمی‌شد مثل حقی بود که اصلاً وجود نداشت، هم‌چنین در تغییرات جدید تکلیف معاونی که جرمی سنگین‌تر از جرم مقصود را انجام می‌داد مشخص شد و به اختلاف نظرها پایان داده شد تغییر در سن مسئولیت کیفری اطفال و ده‌ها تغییر دیگر که به تفصیل در متن تحقیق بدان‌ها پرداخته شده است همگی از نقاط

مُثبت قانون مجازات سال ۹۲ بوده و امید است که با تعدیل هرچه بیشتر قوانین
جزایی ضمن اصلاح جامعه، شاهد کاهش آمار قتل‌ها و جنایات باشیم.

www.ketab.ir